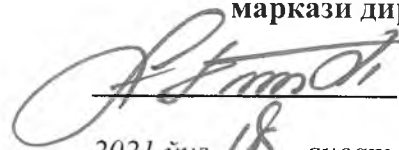

**“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Юристлар малакасини ошириш
маркази директори**

_____ А. Рахматов
2021 йил 18 январь .

Туман (шаҳар) адлия бўлимлари ходимларининг
кредит-модуль тизими асосида малакасини ошириш курсининг
**“АДЛИЯ ОРГАНЛАРИНИНГ ФУҚАРОВИЙ-ХУҚУҚИЙ
МУНОСАБАТЛАРДАГИ ИШТИРОКИ”**

НОМЛИ

ТАНЛОВ МОДУЛЬ ДАСТУРИ

ТОШКЕНТ – 2021

СЎЗ БОШИ

Ўқув модулининг **максади** тингловчиларга адлия органларининг фуқаровий-ҳуқуқий муносабатлардаги иштироки ҳақида қўшимча назарий билимлар бериш ҳамда касбий кўникмаларини янгилаш ва чуқурлаштириш ҳисбланади.

Ўқув модули туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларини хизмат фаолиятида хусусий мулкни ҳимоя қилиш, ер муносабатларига оид низоларни хал қилиш, адлия органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоя қилиниши, бузилган ҳуқуқларни тиклаш, бой берилган фойда, маънавий зарар, мажбурият юклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судларга даъво кўзгатиш тартиби, тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш жараёнини мониторинг қилиш ҳамда ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш, фуқароларга яқка тартибдаги уй-жой ва ер майдони ажратиш билан боғлиқ муносабатлар бўйича қўшимча назарий билимларини мустақил таълим олиш йўли билан кенгайтириш ва ўзлаштирган назарий билимларини амалий машғулотларда мустаҳкамлашга замин яратади.

Мазкур ўқув модули “Туман (шаҳар) адлия бўлимлари ходимларининг малакасини ошириш курси”нинг таркибини ташкил этади ва тингловчи томонидан ўқув курси бўйича малака ошириш жараёнида танлов асосида ўзлаштирилиши мумкин.

Марказ томонидан мазкур модуль дастурининг мавзулари бўйича ойда бир марта онлайн маъруза (вебинар) ташкил этилади.

Марказ веб-сайти орқали ҳар ойнинг охирида кейинги ой учун онлайн маъруза (вебинар) ўтказиладиган сана, вақти, мавзуси, маърузачининг фамилияси, исми ва отасининг исми ҳамда лавозими кўрсатилган эълон берилади.

Онлайн маърузалар икки академик соатгача давом этиши мумкин.

Тингловчи томонидан белгиланган кредит бирлигини жамлаш учун тавсия этилган модуль дастурлари мавзуларини ўзлаштирганлик даражасини аниқлаш ва баҳолаш мақсадида малака ошириш курси ҳар 12-ойининг 15 санасидан сўнг 10 кунлик муддатда тингловчиларни ўқув гуруҳларига тақсимлаган ҳолда онлайн оралиқ назорати қабул қилинади.

Оралиқ назорати натижасига кўра комиссия ҳулосаси асосида тингловчига баллар ҳисобида тегишли кредит бирликлари ажратилади ва бу ҳақда электрон рейтинг дафтарчасида қайд этиб борилади.

Оралиқ назоратидан ўтолмаган тингловчига 60 кун ичида малака оширишнинг тегишли йилига мўлжалланган модуль дастурларини ўзлаштириб, ушбу оралиқ назоратини қайта топширишга имкон берилади.

Ўқув курсининг учинчи йили якунида тингловчи томонидан 3 кредит бирлиги ҳажмига тенг баллар тўплагандан сўнг тингловчилардан якуний синов имтиҳони қабул қилинади. Сухбатдан ўтиш натижалари синов имтиҳони қайдномасида “синовдан ўтди” ёки “синовдан ўтмади” деб баҳоланади ҳамда комиссия раиси ва унинг аъзолари томонидан имзоланади.

Белгиланган микдордаги кредит бирликларини тўплай олмаган тингловчилар якуний синов имтиҳонига қўйилмайди.

Оралиқ назорати ва якуний синов имтиҳони Марказ директорининг буйруғи билан тузилган комиссия томонидан “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристарлар малакасини ошириш маркази тингловчиларининг билимини назорат қилиш

тартиби ва баҳолаш мезонлари тўғрисидаги низом” талаблари асосида қабул қилинади.

Изоҳ хати: Ўқув модули дастури Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2020 йил 17 декабрдаги “Адлия органлари ва муассасалари ходимларининг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари ҳақида”ги 273-ум-сон буйруғи асосида ишлаб чиқилган.

ЎҚУВ МОДУЛИНИНГ ТУЗИЛИШИ ВА ЎҚУВ ЮКЛАМАСИ ҲАЖМИ

Т/р	Мавзулар номи	Ўқув юкلامаси ҳажми (соат)	Машғулот тури		Назорат шакли
			Масофавий офлайн	Масофавий онлайн	
1	Хусусий мулкни ҳимоя қилиш масалалари	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
2	Ер муносабатларига оид низоларни ҳал қилиш	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
3	Адлия органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоя қилиниши	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
4	Бузилган ҳуқуқларни тиклаш, бой берилган фойда, маънавий зарар, мажбурият юклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судларга даъво кўзғатиш тартиби ва амалиёти	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
5	Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш жараёнини мониторинг қилиш ҳамда ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
6	Ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
7	Фуқароларга яқка тартибдаги уй-жой ва ер майдони ажратиш билан боғлиқ муносабатлар	2	Ўқув материалларини мустақил ўзлаштириш	Онлайн маъруза (вебинар)	Онлайн назорат (тест)
Жами			14		

ЎҚУВ МОДУЛИНИ ЎЗЛАШТИРГАН ТИНГЛОВЧИГА БЕЛГИЛАНДИГАН КАСБИЙ МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

Умумий малака талаблари:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 8 сентябрдаги “Юридик соҳага оид билим талаб этиладиган мутахассисларни қайта тайёрлаш ва

малакасини оширишнинг замонавий тизимини жорий эти чора-тадбирлари тўғрисида”ги 544-сон қарорида белгиланган.

Касбий малака талаблари:

инсон ресурсларини бошқариш ва корпоратив бошқарув соҳасидаги қонунчиликни билиш;

менежмент ва корпоратив бошқарув соҳасидаги замонавий тенденцияларни, бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолай олиш кўникмаларига эга бўлиш;

аниқ вазиятлар таҳлилида муаммоларни аниқлаш, уларни ҳал қилишнинг усулларини белгилай олиш ва кутилаётган натижаларни баҳолаш кўникмаларига эга бўлиш;

раҳбар шахси ва раҳбарлик услубларини, жамоадаги психологик жараёнларни билиш;

тизимли таҳлил ва бошқарув қарорларини қабул қилиш, менежментнинг замонавий тамойиллари ва усуллари, корпоратив бошқарув тамойиллари ва механизмлари тўғрисида назарий билимларни эгаллаш;

бошқарув жараёнидаги муаммолар, вазиятлар таҳлили ва босқичлари ҳамда бошқарув қарорлари қабул қилиш ва амалга ошириш усулларини билиш;

шахснинг ўз ўзини бошқариш ва жамоага таъсир этиш услубларини билиш;

бошқарувни ташкил қилиш ва уни самарали амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

вазиятлар бўйича таҳлилий фикрлаш ҳамда стратегик режалаштириш, муаммоли вазиятларни аниқлай олиш, ходимлар ўртасида вазифаларни тўғри тақсимлаш кўникмаларига эга бўлиш;

вазиятни объектив баҳолаш ва назорат қилиш, ўз мақсад ва вазифаларини аниқ ифодалай олиш, жамоада уйғун муҳитни шакллантира олиш кўникмаларига эга бўлиш;

ташкilotчилик, шахсий ташаббускорлик, қарорлар қабул қилиш, музокаралар олиб бора олиш кўникмаларига эга бўлиши лозим.

ЎҚУВ МОДУЛИ БЎЙИЧА ЎҚУВ-МЕТОДИК ТАВСИЯЛАР

1-Мавзу. Хусусий мулкни ҳимоя қилиш масалалари

Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик суди Пленумининг “Мулк ҳуқуқини тан олиш тўғрисидаги ишларни кўришда қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида”ги 2010 йил 19 ноябрдаги 220-сонли қарори мазмун-моҳияти. Эғалик қилиш ҳуқуқини вужудга келтирувчи муддат бўйича суд томонидан эътибор қаратилиши лозим ҳолатлар. Мулк ҳуқуқини тан олиш тўғрисидаги низолар ва мол-мулкка эғалик қилиш, ундан фойдаланиш ҳамда уни тасарруф этишга оид низоларни судда кўришнинг процессуал хусусиятлари.

2-Мавзу. Ер муносабатларига оид низоларни ҳал қилиш

Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар ва уларнинг турлари. Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоларнинг судловга ва судга тааллуқлилигига оид қоидалар. Ер муносабатларига оид ишларни ҳўжалик судида кўзғатиш асослари ва процессуал тартиби. Ишда иштирок этувчи шахсларнинг процессуал ҳуқуқлари ва мажбуриятлари. Ишни судда кўришга тайёрлаш ва мазмунан кўриш. Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоли ишлар бўйича ҳўжалик судининг ҳал қилув қарори ва уни ижро этиш хусусиятлари.

3-Мавзу. Адлия органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиниши

Тадбиркорлик фаолияти тушунчаси. Тадбиркорлик фаолияти субъектлари. Кичик тадбиркорлик субъектлари. Яқка тартибдаги тадбиркорлик. Жисмоний шахсларнинг юридик шахс ташкил этмаган ҳолда биргаликдаги тадбиркорлик фаолияти. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг мажбуриятлари. Тадбиркорлик фаолияти субъекти ҳуқуқларининг устуворлиги. Тадбиркорлик фаолияти субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш. Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турларини лицензиялаш. Тадбиркорлик фаолияти субъектларини кредитлаш ва суғурта қилиш. Тадбиркорлик фаолияти субъектлари учун ноқулай бўлган қонун ҳужжатларидаги ўзгартишлардан қафолатлар. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлари қафолатлари. Тадбиркорлик субъектларининг ахборотдан фойдаланиш қафолатлари. Тадбиркорлик субъектларига нисбатан молиявий санкциялар қўлланилмаслиги. Тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини текширишларни амалга ошираётган мансабдор шахсларга қўйиладиган талаблар.

4-Мавзу. Бузилган ҳуқуқларни тиклаш, бой берилган фойда, маънавий зарар, мажбурият юклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судларга даъво қўзғатиш тартиби ва амалиёти

Адлия органлари томонидан фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш асосида уларнинг бузилган ҳуқуқларни тиклаш, бой берилган фойда, маънавий зарар, мажбурият юклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судларга даъво қўзғатиш тартиби ва амалиёти. Бузилган ҳуқуқларни тиклаш, бой берилган фойда, маънавий зарар, мажбурият юклаш мақсадида судларга даъво аризасини киритиш ҳуқуқи.

Даъво ва унинг тушунчаси, турлари ҳамда элементлари. Даъвони тақдим этиш ҳуқуқи ва даъвога бўлган ҳуқуқ. Даъво аризаси ва унга қўйилган талаблар. Даъвонинг моддий-ҳуқуқий ва процессуал-ҳуқуқий тарафлари.

5-Мавзу. Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш жараёнини мониторинг қилиш ҳамда ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 декабрдаги “Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун бўш турган ер участкаларини бериш тартиб-таомилларини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 1023-сон қарори. “Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш тартиби тўғрисида низом”. Аукционларга чиқариш учун ер участкасини танлаш материалларини тайёрлаш. Ер участкасини танлаш материалларини келишиш ва ер участкасини «YERELEKTRON» ААТга жойлаштириш тартиби. Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун тақдим этилмайдиган ҳудудларнинг координаталарини тақдим этиш ва уларни янгилаш тартиби. Ер участкасидан доимий фойдаланиш ҳуқуқини аукционга чиқаришга тайёрлаш. Аукционни ташкил қилиш ва ўтказиш. Аукциондан тушадиган маблағларни тақсимлаш. Ушбу низом талабларига риоя этилишини тизимли назорат ва мониторинг қилиш. «YERELEKTRON» автоматлаштирилган ахборот тизими.

6-Мавзу. Ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи

Маъмурий амалиёт билан шуғулланувчи субъектлар, уларнинг ваколоти, ҳуқуқ ва мажбуриятлари. маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишда қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилиши. Ваколатли органлар томонидан маъмурий таъсир кўрсатиш чоралари ўз ваколоти доирасида қўлланиш аҳволи.

7-Мавзу. Фуқароларга якка тартибдаги уй-жой ва ер майдони ажратиш билан боғлиқ муносабатлар

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 28 январдаги “Ер участкалари бериш ва якка тартибдаги уй-жой қуриш учун ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини реализация қилишнинг замонавий ва шаффоф механизмларини жорий этиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 63-сон қарори. Якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари бериш ва ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини реализация қилиш тартиби тўғрисида низом. Якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкаларини аукционсиз бериш тартиби. Якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкаси мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини аукцион орқали реализация қилиш тартиби. Ер участкаларини давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун бериш тартиби тўғрисида низом. Ер участкаси ажратиш материалларини тайёрлаш тартиби. Ер участкаси ажратиш материалларини ваколатли органлар билан келишиш тартиби. Туман (шаҳар), Тошкент шаҳар ҳокими томонидан қарор қабул қилиш тартиби. Ер участкалари ажратиш тўғрисида қарор қабул қилиш туман (шаҳар) ҳокимининг ваколатига кирмайдиган ер участкалари ажратиш бўйича материалларни келишиш тартиби. Ер участкаларини бериш.

ТИНГЛОВЧИЛАР БИЛИМИНИ МОНИТОРИНГ ҚИЛИШ, БАҲОЛАШ ТАРТИБИ, ШАКЛЛАРИ ВА МЕЗОНЛАРИ

Марказ директорининг буйруғи билан ўқув дастурининг ҳар бир модули бўйича модуль раҳбари тайинланади.

Модуль раҳбарига қуйидаги вазифалар юклатилади:

бириктирилган модуль дастурининг лойиҳасини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиқлатиш чораларини кўради;

модуль дастурида белгиланган мавзулар бўйича ўқув материаллари ҳамда ўқув контентларини ишлаб чиқилишини таъминлайди;

буржумачи ташкилотлар билан ҳамкорликни йўлга қўяди, унинг ҳуқуқий асослари ҳамда ташкилий чораларни кўради ва такомиллаштириб борилишини таъминлайди;

мутахассисликка оид йўналишларидан келиб чиққан ҳолда тақдим этилган материаллар асосида ҳуқуқни қўлаш амалиётдаги муаммоларни таҳлил қилади ва шу асосда модуль дастурларини такомиллаштириб борилишини таъминлайди;

малака ошириш курсларининг мутахассисликка оид йўналишларидан келиб чиққан ҳолда тингловчилар билан доимий алоқа ўрнатади, уларнинг таклиф ва тавсияларини ўрганади ҳамда умумлаштиради;

модуль дастурининг мавзулари бўйича онлайн маърузалар (вебинар) ташкил этиш жадвалини шакллантиради ва ташкил этилишини таъминлайди;

модуль дастури бўйича назорат топшириқларни (тестлар, назорат саволлари ва х.к.) ишлаб чиқилишини таъминлайди.

Модуль раҳбарига ўқув жараёнини ташкил этишга доир бошқа вазифалар ҳам юклатилиши мумкин.

Таълим олишнинг белгиланган натижаларига эришиш, номинал меҳнат ҳажми ҳамда уларнинг ҳаққонийлиги ва мослигини баҳолаш мақсадида ўқув жараёнининг мониторинги ўтказилади. Мониторинг сўровнома, фокус-гурӯҳлар, интервью олиш ёки эришилган натижаларни таҳлил қилиш ва бошқа усулларда амалга оширилиши мумкин.

Ўқув жараёнининг мониторинги Марказнинг Таълим жараёни сифатини услубий таъминлаш, мониторинг қилиш ва баҳолаш бўлими томонидан ўтказилади.

Онлайн назоратлар:

Модуль дастури мавзуларини ўзлаштириш даражасини аниқлаш учун тингловчи ҳар бир мавзу бўйича тавсия қилинган ўқув контентлари билан танишиб чиққач, ушбу мавзу юзасидан онлайн назорат тартибида назорат тест топшириқларини бажаради.

Онлайн назоратлар ўрганилган мавзу доирасида тайёрланган тест топшириқлари асосида ташкил этилади. Бунинг учун тингловчига учун камида 10 тадан тест саволи ҳамда ҳар бир тест саволини ишлаш учун бир дақиқадан вақт берилади. Тест натижалари шу вақтнинг ўзида эълон қилинади.

Ҳар бир мавзу бўйича тавсия этилган онлайн назорат тест топшириқлари тингловчи томонидан **70 фоизга** ўзлаштирилганда унга навбатдаги мавзуларни ўзлаштиришга рухсат берилади. Онлайн назорат тест натижалари балл ҳисобида баҳоланади.

“Ўтмади”		Тўғри жавоблар сони	“Ўтди”	
Балл (фоизда)	Тўғри жавоблар сони		Балл (фоизда)	Тўғри жавоблар сони
Min	Max	6 та ва ундан кам	Min	Max
0	69		70	100

Тингловчилар томонидан топширилган назорат тест натижалари автоматик равишда масофавий таълим платформаси дастури орқали қайднома варақасида умумлаштирилади.

Мазкур модуль дастури бўйича тингловчининг билими 56 фоизга баҳоланган тақдирда ўзлаштирилган ҳисобланади ва унга белгиланган кредит бирликлари ажратилади.

“Ўтмади”		“Ўтди”	
Балл (%)		Балл (%)	
Min	Max	Min	Max
0	56	56	100

МОДУЛЬ ДАСТУРИНИ ЎРГАНИШ УЧУН ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари:

Шавкат Мирзиёев. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 692 б.

Шавкат Мирзиёев. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2018. – 508 б.

Шавкат Мирзиёев. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2019. – 400 б.

Шавкат Мирзиёев. Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2020.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019.

- Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси. – Т., 2019.
- Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.
- Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.
- Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси. – Т., 2019.
- Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
- Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
- Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
- Ўзбекистон Республикасининг “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Қонуни (янги таҳрири).
- Ўзбекистон Республикасининг “Электрон ҳуқуқат-тўғрисида”ги Қонуни.
- Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуни.
- Ўзбекистон Республикасининг “Жисмоний ва юридик шахслар мурожаатлари тўғрисида”ги Қонуни (янги таҳрири).
- Ўзбекистон Республикасининг “Медиация тўғрисида”ги Қонуни.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакили институтини таъсис этиш тўғрисида”ги ПФ-5037-сон Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5185-сон Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 декабрдаги “Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизимини тубдан ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5278-сон Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда ақли органлари ва муассасалари фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5415-сон Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги “Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-5618-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда ақли органлари ва муассасалари фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5415-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 июндаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6013-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 июлдаги “Судлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва одил судлов самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6034-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 августдаги “Суд-тергов фаолиятида шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш қафолатларини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-6041-сонли Фармони.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Лицензиялаш ва руҳсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 январдаги “Юридик хизмат фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2733-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 апрелдаги “Давлат хизматлари кўрсатиш тизимини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3662-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги фаолиятини янада такомиллаштиришга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3666-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сон “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйиш тизимини такомиллаштириш тўғрисида” 2016 йил 28 октябрдаги ПҚ-2646-сон қарорини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 декабрдаги “Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун бўш турган ер участкаларини бериш тартиб-таомилларини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 1023-сон қарори//Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 21.12.2019 й., 09/19/1023/4182-сон; 10.07.2020 й., 09/20/433/1140-сон.

Асосий адабиётлар:

Алимов Ғ.А. Мансабдор шахсларнинг қонунлар ижроси устидан жавобгарликни кучайтиришнинг долзарб масалалари. Хорижий ва миллий тажриба: Монография. – Т., 2017.

Маматов Х.Т. Ўзбекистонда ҳуқуқий маданият ва фуқаролик жамиятини шакллантириш муаммолари. Т.: 2011.

Мухамедов Ў.Х. Ўзбекистон Республикасида қонунчиликни тизимлаштириш. Т.: Фан, 2009. – 150 б.

Мўминов А., Тиллабоев М. Инсон ҳуқуқлари. Дарслик. /Масъул муҳаррир А.Х.Саидов - Т.: Адолат, 2013.

Отахонов Ф.Х. Шартномалар, даъво аризалари ва ҳакамлик судлари /Амалий қўлланма/ – Тошкент: “Адолат”, 2016. – 440 б.

Отахонов Ф.Х. Тадбиркорлар ҳуқуқлари ва юридик хизмат /Амалий қўлланма/ Тошкент: Адолат, 2018. – 84 б.

Оқюлов О., Отахонов Ф.Х. Тадбиркорлик субъектларини ҳимоя қилиш тизимини мустаҳкамлаш муаммолари. Монография. Тошкент: ТДЮИ нашриёти, 2010. – 206 б.

Аёллар ва болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга оид халқаро шартномалар ва Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. –Тошкент: Адолат, 2016.

Отахонов Ф.Х. Низоларни ҳал этишнинг муқобил усуллари: муаммо ва ечимлар //Низоларни ҳал этишнинг муқобил усуллари ривожлантиришнинг долзарб масалалари – Республика илмий-амалий конференция материаллари тўплами. – Тошкент: ТДЮУ, 2016.– Б. 7–15.

Интернет сайтлари

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси: <http://lex.uz>

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси сайти: www.parliament.gov.uz

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати сайти: www.senate.gov.uz

Ўзбекистон Республикаси Ҳуқумат портали: www.gov.uz

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди сайти www.ksu.uz

Ўзбекистон Республикаси Олий суди сайти: www.supcourt.uz

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги сайти: www.minjust.uz

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги сайти: www.mvd.uz

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси сайти: genprok.gov.uz

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази сайти: www.nhrc.uz.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) сайти: www.ombudsman.uz

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон миллий университети сайти: <http://www.nuu.uz>

Тошкент давлат юридик университети сайти: <http://www.tsul.uz>

Юристалар малакасини ошириш маркази сайти: <http://uzmarkaz.uz>